

Smart decisions. Lasting value.

Accountantsverslag

Gemeente Asten

Eindhoven

2 juni 2020

Aanbiedingsbrief

Gemeente Asten
t.a.v. Gemeenteraad
Koningsplein 3
5721 GJ Asten

Eindhoven, 2 juni 2020

Betreft: **Accountantsverslag boekjaar 2019**
Geachte leden van de raad,

Hierbij bieden wij u het accountantsverslag aan naar aanleiding van onze controle van de jaarrekening 2019 van Gemeente Asten.

Onze opdracht is het controleren van de jaarrekening op de aspecten getrouwheid en rechtmatigheid. In juli 2019 zijn wij van start gegaan als nieuwe accountant van uw Gemeente Asten. In het kader van onze opdracht zijn wij gestart met een organisatieverkenning. In oktober 2019 hebben wij een interim controle uitgevoerd, gericht op de processen die voor het financiële beheer belangrijk zijn. De bevindingen hieruit zijn reeds in een management letter gerapporteerd.

Aansluitend zijn wij in april 2020 gestart met de jaareindecontrole die wij onlangs hebben afgerond. De jaareindecontrole is gericht op het vormen van een oordeel over getrouwheid en rechtmatigheid van de jaarrekening in overeenstemming met de Nederlandse regels voor financiële verslaggeving en het vastgestelde normenkader.

Dit accountantsverslag bevat de belangrijkste bevindingen naar aanleiding van de jaareindecontrole. Waar mogelijk doen wij aanbevelingen gericht op verdere verbetering. Deze aspecten doen geen afbreuk aan ons oordeel omtrent de getrouwheid en rechtmatigheid van de jaarrekening 2019.

Wij hebben dit verslag in concept besproken met de wethouder financiën, de concern controller en teamleider financiën. Tevens wordt dit verslag toegelicht aan de leden van de commissie AZC op 18 juni.

Naast dat dit ons eerste jaar is als accountant van de gemeente Asten werd het controleproces sterk beïnvloed door de gevolgen van de Corona crisis. Dit heeft veel inzet en flexibiliteit gevraagd in een toch al complex en intensief proces. Wij hebben de samenwerking met de medewerkers van de gemeente als constructief en plezierig ervaren. Mede hierdoor zijn we er in geslaagd om de controle tijdig af te ronden. Wij willen hiervoor nadrukkelijk onze dank uitspreken richting de organisatie!

Wij vertrouwen erop u middels onze rapportage voldoende geïnformeerd te hebben. Tot het geven van een nadere toelichting zijn wij uiteraard gaarne bereid.

Met vriendelijke groet, namens ons hele team,

T.M.M. van Lierop RA MSc
Extern accountant

Drs. R. Meusen RA

Inhoudsopgave

1. Management samenvatting	4
2. Ons oordeel	7
3. Bevindingen jaarrekening 2019	11
1. Begrotingsrechtmatigheid	11
2. Aanbestedingsrechtmatigheid	13
3. Grondexploitaties – algemeen	14
4. Grondexploitaties – specifiek complexen	16
5. Vennootschapsbelasting	18
6. Egalisatievoorziening groot onderhoud	19
7. Jeugdhulp en WMO – beheersing budget	20
8. Jeugdhulp en WMO – levering zorg	21
4. Overige aspecten	22
Totaal aantal pagina's:	24

1. Management samenvatting

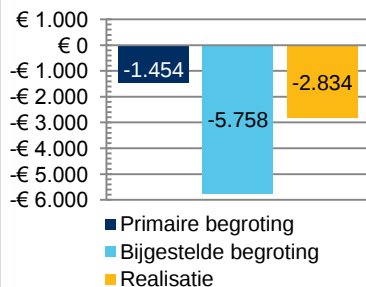
Ons oordeel: goedkeurend

Onderwerp	Goedkeurend	Afkeurend	Anders	Toelichting
Getrouw beeld		-	-	De jaarrekening 2019 geeft een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van zowel de baten en lasten over 2019 als van de activa en passiva per 31 december 2019 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).
Rechtmatigheid		-	-	De verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in de jaarrekening 2019 zijn tevens in alle van materieel zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen en zijn in overeenstemming met de wet- en regelgeving zoals opgenomen in het door de raad vastgestelde normenkader.
Onderwerp	Geen bevindingen	Wel bevindingen	Anders	Toelichting
WNT verantwoording		-	-	Wij hebben vastgesteld dat de WNT-verantwoording zoals opgenomen in de jaarrekening voldoet aan de daaraan te stellen eisen .
SISA bijlage		-	-	Wij hebben de SiSa-bijlage zoals opgenomen in de jaarrekening gecontroleerd met inachtneming van de Nota verwachtingen accountantscontrole 2019. Op grond hiervan melden wij dat geen fouten en/of onzekerheden zijn geconstateerd boven de voor de SiSa geldende rapporteringstoleranties.

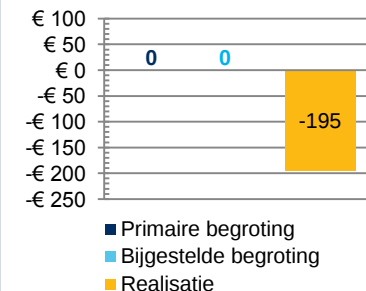
1. Management samenvatting

Financiële analyse 2019

Resultaat vóór mutatie reserves in k€

Resultaat na mutatie reserves in k€

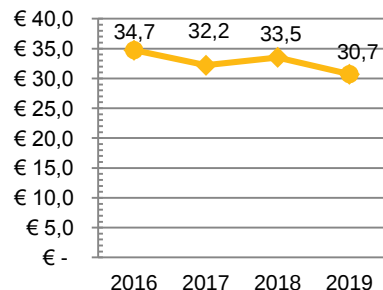
- Het gerealiseerde **resultaat vóór mutatie reserves** bedraagt € 2,8 mln negatief. Het eigen vermogen van de gemeente neemt per saldo af met dit bedrag.
- In de **bijgestelde begroting** was reeds een negatieve bijstelling doorgevoerd van € 4,3 mln ten opzichte van de primaire begroting waardoor het begrotingssaldo uitkomt op € 5,7 mln negatief. Deze bijstelling is met name gedaan op het programma Sociaal Domein en op het programma Ruimtelijk Domein, en ziet toe op investeringen en eenmalige projecten, waarvoor dekking aanwezig is uit de reserves. De bijgestelde begroting na mutatie reserves sluit daarom op nihil.
- Het **gerealiseerde resultaat voor mutatie reserves** valt € 2,9 mln minder negatief uit. Dit komt met name omdat de realisatie van projecten in de programma's Sociaal Domein (bijvoorbeeld gemeenschapshuis Asten) en op het programma Ruimtelijk Domein (zoals duurzaamheid en implementatie omgevingswet) nog in komende jaren plaats dient te vinden. Anderzijds is er per saldo ook een overschrijding op lasten die niet wordt gedekt door reserves.
- Het **gerealiseerde resultaat na mutatie reserves** bedraagt ca € 195.000 negatief. Dit resultaat presenteert het deel van de (per saldo) hogere lasten die niet worden gedekt uit de reserves. Het lagere resultaat wordt met name veroorzaakt door de volgende posten:

• Storting pensioenvoorziening (oud)wethouders	-/- € 657.000 (programma bestuur en veiligheid)
• Lagere apparaatskosten en overhead	€ 827.000 (programma bestuur en veiligheid)
• Nadeel zorglasten Jeugdhulp	-/- € 409.000 (programma sociaal domein)
• Diverse (per saldo) lagere lasten	-/- € 44.000 (diverse programma's)
- Het negatieve resultaat wordt voor € 6.000 veroorzaakt door per saldo lagere incidentele lasten, waardoor het **structurele resultaat** in 2019 uit komt op circa -/- € 201.000. Met deze structurele hogere lasten dient de gemeente rekening te houden bij het opstellen van de (meerjaren)begroting.

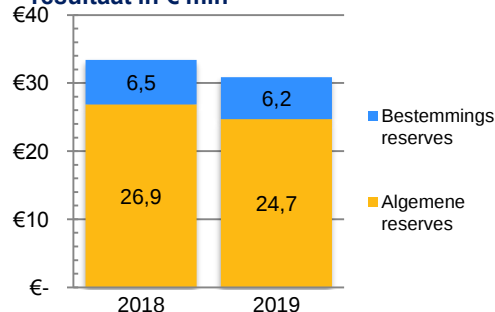
1. Management samenvatting

Financiële analyse 2019

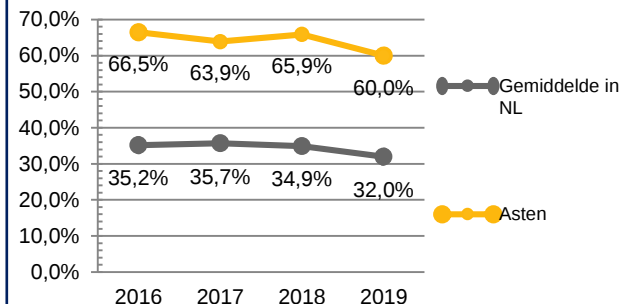
Eigen vermogen in € mln

Opbouw eigen vermogen excl resultaat in € mln

Solvabiliteit in % van balanstotaal

- Het **eigen vermogen** van de gemeente neemt af met € 2,8 mln als gevolg van het negatieve resultaat voor bestemming en bedraagt € 30,7 mln eind 2019. Het eigen vermogen bestaat voor € 6,2 uit bestemmingsreserves en voor € 24,7 mln uit algemene reserves. Dit is **voor** de resultaatbestemming 2019 van € 195.000 negatief.
- Binnen de algemene reserves wordt de **reserve eenmalige bestedingen** gebruikt ter dekking van begrote lasten en projecten waar geen bestemmingsreserve voor is. Deze reserve bedraagt eind 2019 € 5,4 mln en is met circa € 1,6 mln afgenomen ten opzichte van 2018.
- De **solvabiliteit** bedraagt 60% en neemt af ten opzichte van 2018 (65,9%) als gevolg van het negatieve resultaat vóór bestemming (€ 2,8 mln). De solvabiliteit van de gemeente ligt nog steeds ruim boven het landelijke gemiddelde.
- Het **weerstandsvermogen** van de gemeente is weliswaar afgenomen door het negatieve resultaat, echter op basis van de analyse die is opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen is deze ruim voldoende om de geïdentificeerde risico's af te dekken.

2. Ons oordeel

Onderwerp	Toelichting																
Gehanteerde controle en rapporterings-tolerantie	Wij hebben de jaarrekeningcontrole 2019 uitgevoerd met inachtneming van de volgende toleranties, zoals opgenomen in het controleprotocol. Indien de geconstateerde fouten en onzekerheden het bedrag van de goedkeuringstolerantie niet overschrijden kan in beginsel een goedkeurende controleverklaring worden afgegeven. <table><tr><th></th><th>Grondslag</th><th>Omvang</th><th>Tolerantie</th></tr><tr><td>Fouten</td><td>1% van de begrote lasten inclusief dotatie reserves</td><td>€ 37.576.513</td><td>€ 375.000</td></tr><tr><td>Onzekerheden</td><td>3% van de begrote lasten inclusief dotatie reserves</td><td>€ 37.576.513</td><td>€ 1.127.000</td></tr><tr><td>Rapporteringstolerantie</td><td>-</td><td>-</td><td>€ 25.000</td></tr></table>		Grondslag	Omvang	Tolerantie	Fouten	1% van de begrote lasten inclusief dotatie reserves	€ 37.576.513	€ 375.000	Onzekerheden	3% van de begrote lasten inclusief dotatie reserves	€ 37.576.513	€ 1.127.000	Rapporteringstolerantie	-	-	€ 25.000
	Grondslag	Omvang	Tolerantie														
Fouten	1% van de begrote lasten inclusief dotatie reserves	€ 37.576.513	€ 375.000														
Onzekerheden	3% van de begrote lasten inclusief dotatie reserves	€ 37.576.513	€ 1.127.000														
Rapporteringstolerantie	-	-	€ 25.000														

2. Ons oordeel

Onderwerp	Toelichting																								
Controleverschillen	De ongecorrigeerde verschillen in de jaarrekening 2019 met betrekking tot de getrouwheid en rechtmatigheid bedragen € 88.000 en zien toe op afschrijvingslasten. Als gevolg van een foutieve verwerking in het verleden zijn de afschrijvingslasten in 2019 feitelijk voor dit bedrag te hoog opgenomen in de begroting en de jaarrekening. Omdat dit niet leidt tot een afwijking van de begroting en de toepassing van de afschrijvingstermijn in overeenstemming is met de financiële verordening, is besloten dit niet te corrigeren. Wij zullen hiervan in de toekomst geen melding meer maken. Daarnaast resteren in de jaarrekening 2019 onzekerheden met betrekking tot de rechtmatigheid voor een bedrag van € 126.000 welke toezien op het sociaal domein. Voor een inhoudelijke toelichting op deze onzekerheden verwijzen wij naar hoofdstuk 3.8 van dit verslag. Aangezien de gemelde bedragen onder de materialiteitsgrens blijven heeft dit geen invloed op de strekking van de verklaring. Hieronder opgenomen het overzicht van ‘niet gecorrigeerde afwijkingen’ boven de rapportage tolerantie. Daarnaast zijn naar aanleiding van onze controle enkele niet materiele controleverschillen gecorrigeerd en aangepast in de jaarrekening. <table><tr><th>Omschrijving</th><th>Getrouwheid / Rechtmatigheid</th><th>Omvang fout</th><th>Effect op resultaat</th><th>Omvang onzekerheid</th><th>Verwijzing</th></tr><tr><td>Afschrijvingslasten te hoog berekend</td><td>Getrouwheid en Rechtmatigheid</td><td>€ 88.000</td><td>Positief</td><td>-</td><td>n.v.t.</td></tr><tr><td>Vaststellen levering zorg</td><td>Getrouwheid en Rechtmatigheid</td><td>-</td><td>-</td><td>€ 126.000</td><td>H. 3.8</td></tr><tr><td>Totaal</td><td></td><td>€</td><td>-</td><td>€ 126.000</td><td>-</td></tr></table>	Omschrijving	Getrouwheid / Rechtmatigheid	Omvang fout	Effect op resultaat	Omvang onzekerheid	Verwijzing	Afschrijvingslasten te hoog berekend	Getrouwheid en Rechtmatigheid	€ 88.000	Positief	-	n.v.t.	Vaststellen levering zorg	Getrouwheid en Rechtmatigheid	-	-	€ 126.000	H. 3.8	Totaal		€	-	€ 126.000	-
Omschrijving	Getrouwheid / Rechtmatigheid	Omvang fout	Effect op resultaat	Omvang onzekerheid	Verwijzing																				
Afschrijvingslasten te hoog berekend	Getrouwheid en Rechtmatigheid	€ 88.000	Positief	-	n.v.t.																				
Vaststellen levering zorg	Getrouwheid en Rechtmatigheid	-	-	€ 126.000	H. 3.8																				
Totaal		€	-	€ 126.000	-																				

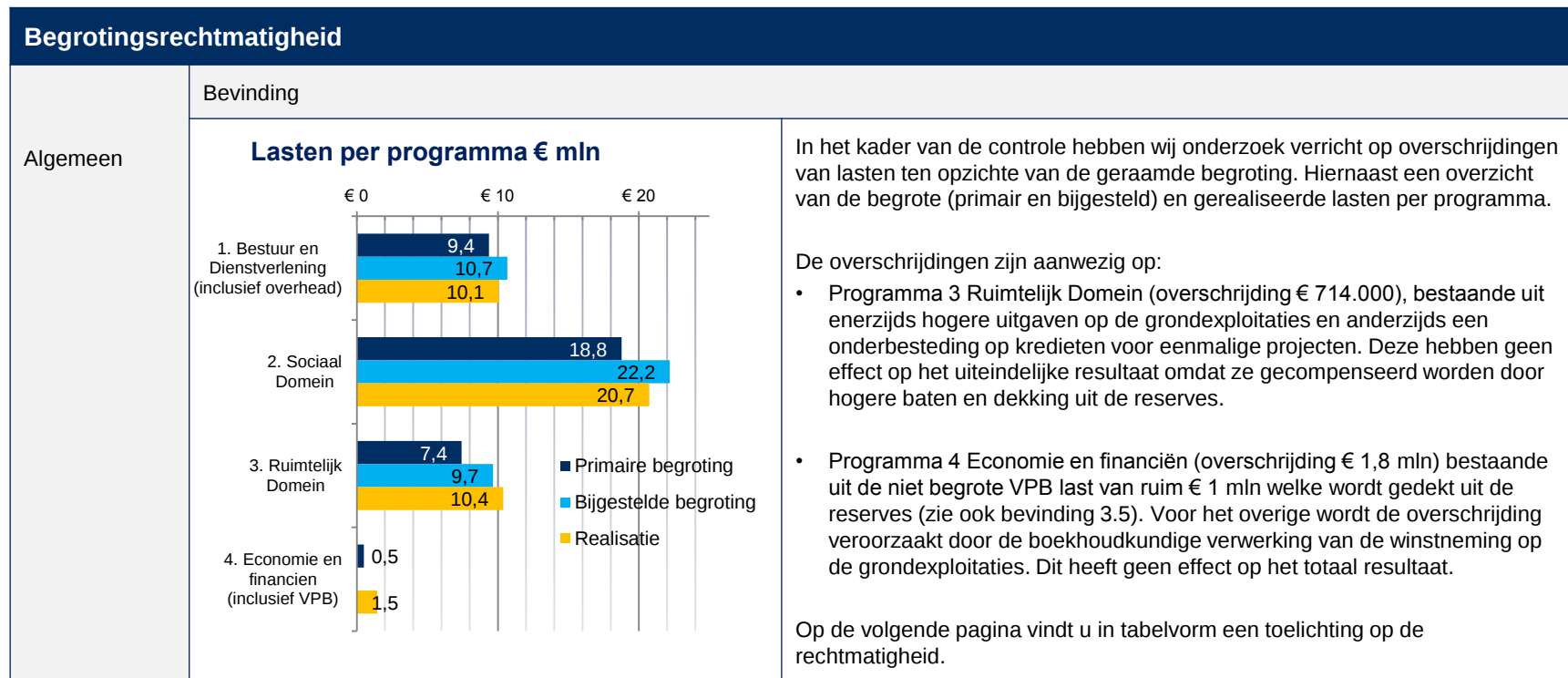
2. Ons oordeel

Onderwerp	Toelichting
Jaarverslag verenigbaar	Wij hebben vastgesteld dat het jaarverslag overeenkomstig het BBV is opgesteld en, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening . De programmaverantwoording hebben wij marginaal getoetst wat zoveel betekent als het signaleren van mogelijke tegenstrijdigheden. De accountantscontrole omvat derhalve geen oordeel over de inhoudelijke juistheid en/of volledigheid van de informatieverstrekking opgenomen in de programmaverantwoording.
Optimalisatie financiële verantwoording	Ten aanzien van de financiële verantwoording (begroting, bestuursrapportages en jaarrekening) merken wij op dat deze niet altijd optimaal inzicht verschaft in de exploitatie van de gemeente vóór mutatie van reserves. Het geniet vanuit financieel perspectief de voorkeur om per programma een duidelijk onderscheid te maken in afwijkingen in de realisatie ten opzichte van de begroting op de categorie lasten, de categorie baten en de categorie stortingen & onttrekkingen uit reserves. Dit geeft ons inziens een beter beeld van de werkelijke prestaties van de gemeente en de verantwoording van de rechtmatigheid van de lasten. De verleende investeringskredieten worden in de huidige verantwoordingswijze als last in de begroting geraamd voor het volledige investeringsbedrag. Om beter aan te sluiten bij het begrip lasten conform de verslaggevingsregels, adviseren wij om investeringsuitgaven (zowel begroot als gerealiseerd) te activeren en vanuit de activastaat – onderdeel investeringen – verantwoording af te leggen over de realisatie en de restantkredieten. De uit de investering voortvloeiende kapitaallasten dienen uiteraard wel als last in de begroting en jaarrekening verantwoord te worden. Wij denken dat het inzicht in de jaarrekening en de rechtmatigheidsverantwoording van lasten hiermee worden vergroot en adviseren om uw financiële verantwoordingsdocumenten op deze punten te evalueren.
Interne beheersing	Op basis van onze werkzaamheden hebben wij geen significante tekortkomingen in de interne beheersing geconstateerd. In onze management letter hebben wij enkele belangrijke aandachtspunten opgenomen voor de verdere verbetering van processen, die met name toezien op het inkoopproces en de wijze van doorrekening van de grondexploitatie. Wij constateren dat hiervoor in de organisatie aandacht voor is. Met name ten aanzien van de grondexploitaties heeft bij het opmaken van de jaarrekening een verbeterlag plaatsgevonden.

2. Ons oordeel

Onderwerp		Toelichting		
SiSa-bijlage		De SiSa-bijlage en bijbehorende stukken dienen door uw organisatie voor 15 juli a.s. elektronisch bij het CBS te worden aangeleverd. De hierna volgende tabel voor 'fouten en onzekerheden' kunt u gebruiken voor het aanleveren van gegevens aan het CBS.		
Nummer	Specifieke uitkering of overig	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in €	Toelichting fout / onzekerheid
D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)	-	0	n.v.t.
G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2019	-	0	n.v.t.
G2A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_Totaal 2018	-	0	n.v.t.
G3	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeente 2019	-	0	n.v.t.
G3A	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_totaal 2018	-	0	n.v.t.
H4	Specifieke uitkering Sport	-	0	n.v.t.
Strekking controleverklaring				
Strekking controleverklaring rechtmatigheid:		Goedkeurend		
Strekking controleverklaring getrouwheid:		Goedkeurend		

3.1 Begrotingsrechtmatigheid

3.1 Begrotingsrechtmatigheid

Begrotingsrechtmatigheid (vervolg)

Algemeen

Bevinding

Programma	Bijgestelde begroting in €k	Realisatie in €k	Overschrijding in €k?	Telt mee voor oordeel?	Verwijzing
1. Bestuur en Dienstverlening (inclusief overhead)	10.678	10.081	-	-	
2. Sociaal Domein	22.187	20.739	-	-	
3. Ruimtelijk Domein	9.659	10.373	714	Nee	1)
4. Economie en financiën	-358	1.459	1.816	Nee	2)
Totaal lasten	34.356	35.123			

1) De lastenoverschrijding op het **programma 3 Ruimtelijk Domein** komt voort uit hogere uitgaven op de grondexploitatie, omdat de jaarlasten daarvan niet worden begroot. Zij passen echter wel binnen de totaal vastgestelde exploitatie. Bovendien is er sprake van compenserende baten waardoor het totaal programma na baten een voordelig saldo laat zien.

2) De lastenoverschrijding op het **programma 4 Economie en financiën** wordt grotendeels veroorzaakt door te betalen vennootschapsbelasting (zie ook opmerking 3.5). Deze last betreft een fiscale verplichting die vanwege onzekerheid over het bedrag niet is opgenomen in de begroting, maar waarvoor wel dekking aanwezig is in de algemene reserve grondexploitatie. Om deze reden telt de overschrijding niet mee in ons oordeel. Het restant van de overschrijding wordt veroorzaakt door de boekhoudkundige verwerking van de grondexploitatie. Op dit programma is sprake van compenserende baten waardoor het totaal programma na baten een voordelig saldo laat zien.

Het voorstel aan de raad is om de genoemde overschrijdingen te autoriseren bij de vaststelling van de jaarrekening. Vooruitlopend op dit besluit zijn wij er bij het vormen van ons oordeel van uit gegaan dat er **geen sprake is van begrotingsonrechtmatigheid**. Binnen de programma's 1 en 2 is eveneens sprake van overschrijdingen op onderdelen, bijvoorbeeld op Jeugdzorg en de hogere pensioenlasten voor (oud)wethouders. Ook van individuele overschrijdingen hebben wij vastgesteld dat deze op basis van het controleprotocol niet mee tellen voor ons oordeel bij de jaarrekening.

3.2 Aanbestedingsrechtmatigheid

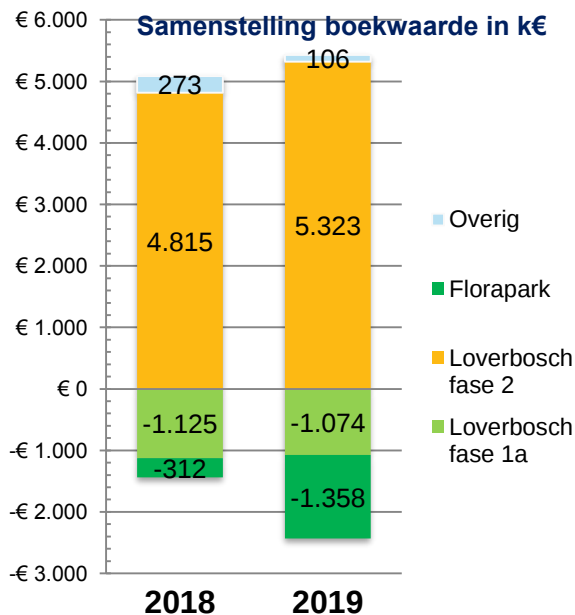
Aanbestedingsrechtmatigheid	
Inkoop en aanbesteding	Bevinding
	In het kader van de rechtmatigheidscontrole zijn onze controlewerkzaamheden op inkopen en aanbestedingen gericht op het voldoen aan de Europese aanbestedingswetgeving. Dit betekent dat wij primair controleren op inkopen boven de Europese drempel van € 221.000 en dat enkel constatering op het gebied van de Europese aanbestedingswetgeving een effect hebben op ons rechtmatigheidsoordeel. Tijdens de interim controle in het najaar hebben wij kennis genomen van de tussentijdse inkoopanalyse zoals die door de organisatie wordt uitgevoerd. Hierbij hebben wij enkele adviezen en aandachtspunten meegegeven voor de verdere optimalisatie van de interne analyse. Tijdens de jaareinde controle hebben wij de inkoopanalyse over het gehele boekjaar 2019 ontvangen en hierop onze eigen controlewerkzaamheden verricht. Op basis van deze controlewerkzaamheden zijn geen onrechtmatig aanbestede inkooptrajecten geconstateerd.

3.3 Grondexploitaties - algemeen

Grondexploitaties algemeen

Grond
exploitatie

Bevinding

De **boekwaarde** van de gronden in exploitatie is beperkt en is in 2019 verder gedaald van € 3,65 mln naar € 3 mln. De boekwaarde bestaat enerzijds uit project Loverbosch Fase 2 (boekwaarde van € 5,3 mln), waarbij de geïnvesteerde kosten hoger zijn dan de gerealiseerde opbrengst. Anderzijds is er sprake van twee projecten waarbij de opbrengsten hoger zijn dan de gemaakte kosten, zijnde Florapark en Loverbosch Fase 1a (samen € 2,4 mln negatief). Er zijn geen voorzieningen getroffen voor verwachte verliezen. De belangrijkste mutaties in 2019 betreffen:

- Investerings Loverbosch 2 + € 1.650.000
- Overige investeringen + € 864.000 (diverse projecten)
- Verkopen Loverbosch 2 -/- € 1.230.000
- Verkopen Florapark -/- € 1.776.000
- Overige verkopen -/- € 728.000 (diverse projecten)
- (Tussentijds) genomen winst + € 640.000
- Correctie winstneming vorige jaren -/- € 74.000 (Loverbosch 1a)

Het verantwoorde **resultaat** in 2019 bedraagt per saldo circa € 565.000. Dit bestaat enerzijds uit de tussentijdse winstnemingen (met name op project Florapark voor € 521.000) en anderzijds uit een correctie voor teveel genomen winst op Loverbosch 1a door een daling van het geprognosticeerde eindresultaat.

3.3 Grondexploitaties – algemeen

Grondexploitaties	
	Bevinding
Uitgangspunten	Binnen de gemeente Asten worden grondexploitaties éénmaal per jaar geactualiseerd ten behoeve van het opmaken van de jaarrekening. Bij deze actualisatie worden de toekomstig te verwachte kosten en opbrengsten beoordeeld, alsmede de uitgangspunten voor de indexatie van kosten, opbrengsten en rentetoerekening. Bij de doorrekening ten behoeve van de jaarrekening 2019 is door de gemeente nadrukkelijk meer aandacht besteed aan een goede onderbouwing van de nog te maken kosten. Dit heeft geleid tot een aantal aanpassingen in het verwachte eindresultaat, zowel positief (met name op Loverbosch fase 2 en Heusden Oost fase 2) als negatief (met name bij Loverbosch fase 1a). Wij hebben de waardering van de onderhanden projecten, de eindwaarde berekening en de tussentijds genomen winsten gecontroleerd. Hierin zijn door ons geen materiele fouten aangetroffen. De gehanteerde parameters voor toekomstige kostenstijgingen (2%), opbrengstenstijgingen (0%), rente (0%) en de verwachte looptijd per project zijn ons inziens passend.
Risico reserve	De algemene reserve risico grondexploitatie bedraagt eind 2019 € 3,1 mln en dient ter dekking van mogelijke financiële tegenvallers in de grondexploitatie. Deze risico's zijn gekwantificeerd middels een consistente methode op € 1,38 en schuilen met name in het project Loverbosch fase 2 omdat daar nog een substantieel deel van de kosten en opbrengsten gerealiseerd moet worden.

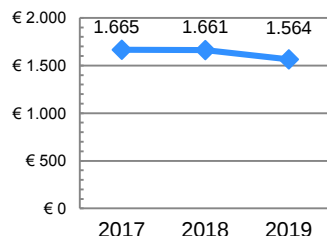
3.4 Grondexploitaties – specifieke complexen

Grondexploitaties – specifieke complexen

Grond Exploitatie **Loverbosch Fase 1a**

Bevinding

Prognose resultaat op eindwaarde in k€

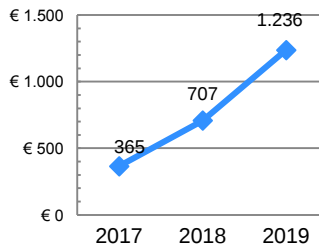

De totale boekwaarde van de exploitatie **Loverbosch Fase 1a** bedraagt € 1 mln credit (dat wil zeggen per saldo meer gerealiseerde opbrengsten dan kosten). De geprognosticeerde winst op eindwaarde is gedaald ten opzichte van vorig jaar en bedraagt ruim € 1,56 mln. De daling in eindwaarde wordt veroorzaakt door een hogere inschatting van de kosten bouw- en woonrijpmaken. Op basis van POC methode is van dit resultaat reeds € 1,4 mln als tussentijdse winst genomen (circa 89% van de totale winst).

De verkopen op dit project zijn volledig gerealiseerd. De nog te maken kosten bedragen € 900.000 en het project wordt naar verwachting in 2021 afgesloten. Het exploitatierisico op dit project is dus zeer beperkt. Op basis van onze controlewerkzaamheden kunnen wij instemmen met de raming van de eindwaarde en concluderen wij dat de waardering van het project en de tussentijds genomen winst juist zijn verantwoord.

Grond Exploitatie **Loverbosch Fase 2**

Prognose resultaat op eindwaarde in k€

De totale boekwaarde van de exploitatie **Loverbosch Fase 2** bedraagt € 5,3 mln. De geprognosticeerde winst op eindwaarde is fors gestegen ten opzichte van vorig jaar en bedraagt ruim € 1,2 mln. Deze stijging wordt met name veroorzaakt door hogere opbrengsten die voortvloeien uit de gemaakte afspraken met ontwikkelaars en deels door lagere kosten. Op basis van de POC methode is van dit resultaat reeds een beperkt deel (€ 88k) als tussentijdse winst genomen.

De te realiseren verkopen bedragen per eind 2019 nog € 9,9 mln en het project loopt naar verwachting tot in 2026. Het exploitatierisico op dit project hangt samen met (1) de daadwerkelijk te realiseren verkoopprijzen en het moment van verkopen van de nog vrije kavels en (2) met de nog te maken kosten.

Op basis van onze controlewerkzaamheden kunnen wij instemmen met de raming van de eindwaarde en concluderen wij dat de waardering van het project en de tussentijds genomen winst juist zijn verantwoord. Eventuele tegenvallers kunnen naar verwachting binnen de huidige exploitatie worden opgevangen.

3.4 Grondexploitaties – specifieke complexen

Grondexploitaties – specifieke complexen							
Grond Exploitatie Heusen Oost Fase 2	Bevinding						
	Prognose resultaat op eindwaarde in k€ <table><tr><th>Tijd</th><th>Prognose resultaat op eindwaarde in k€</th></tr><tr><td>opening</td><td>494</td></tr><tr><td>2019</td><td>928</td></tr></table>	Tijd	Prognose resultaat op eindwaarde in k€	opening	494	2019	928
Tijd	Prognose resultaat op eindwaarde in k€						
opening	494						
2019	928						

3.5 Vennootschapsbelasting

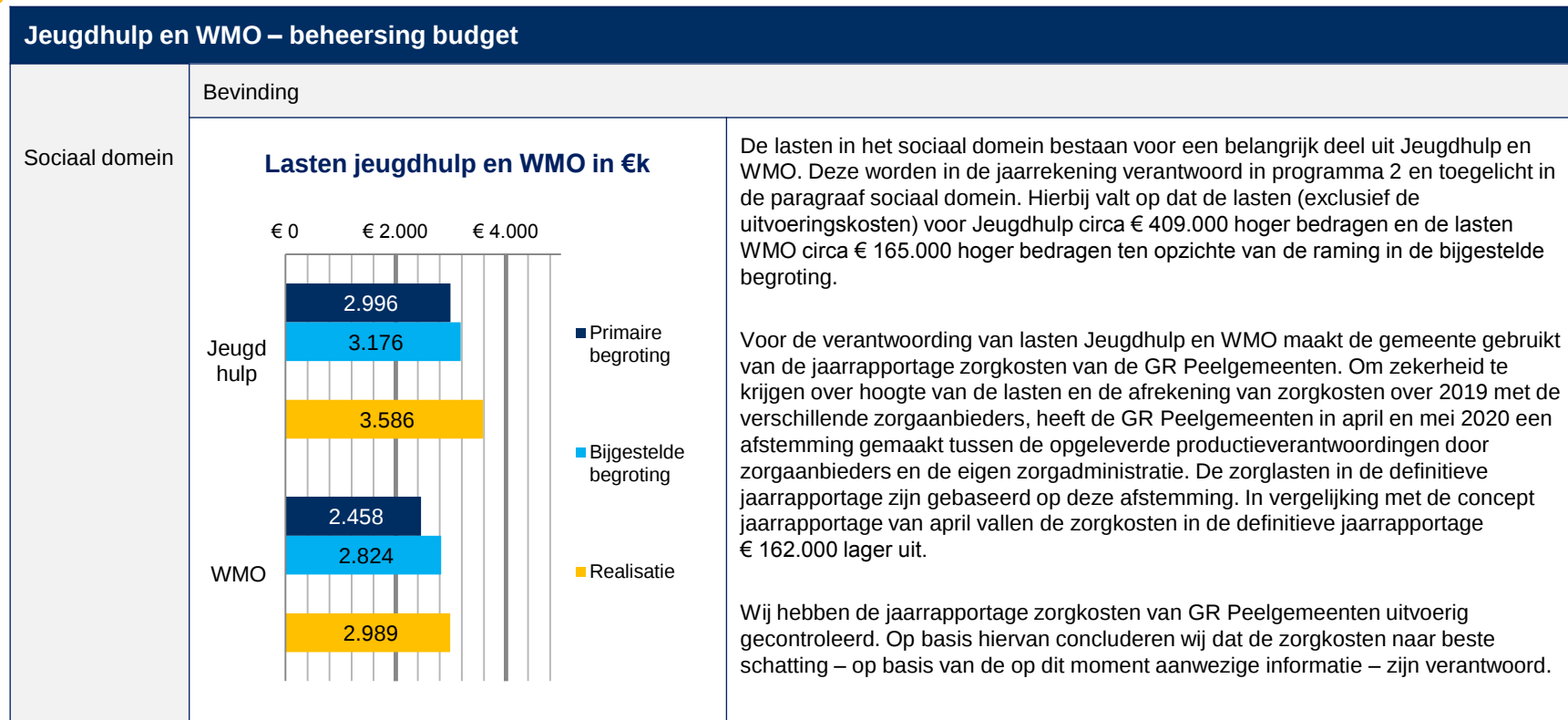
Vennootschapsbelasting	
	Bevinding
VPB plicht	Als gevolg van invoering van de vennootschapsbelastingplicht (hierna: VPB) voor overheidsinstanties per 1 januari 2016 is het exploiteren van grondexploitaties bij de gemeente aangemerkt als een VPB activiteit en dient bij positieve exploitaties vanaf 2016 belasting betaald te worden over de winst. Door de gemeente zijn inmiddels aangiftes VPB ingediend over de jaren 2016 tot en met 2018. Hieruit blijkt een totale VPB-last van circa € 700.000, waarvan een gedeelte reeds in vorige jaren is verwerkt. Door de belastingdienst is nog geen definitief standpunt ingenomen ten aanzien van deze aangiftes. Voor 2019 is op basis een consistente systematiek een voorlopige schatting gemaakt van de VPB lasten. Hieruit volgt een VPB last van circa € 485.000. De lasten in de jaarrekening 2019 bedragen daarmee in totaal ruim € 1 mln. Ons inziens zijn de VPB lasten in de jaarrekening hiermee verantwoord op basis van een beste schatting. Omdat de VPB lasten voorlopig worden gedekt uit de algemene reserve grondexploitaties heeft dit geen effect op het rekeningresultaat na reserves.
Onzekerheid VPB lasten	Om meer zekerheid te krijgen over de juistheid van de ingediende aangiftes is door de gemeente advies ingewonnen bij een extern deskundige. Deze externe deskundige heeft in het voorjaar van 2020 een concept notitie geschreven en daarbij drie scenario's uitgewerkt voor de bepaling van de totale VPB last over de lopende exploitaties. De te betalen VPB is daarbij sterk afhankelijk van eventuele afspraken die de gemeente met de belastingdienst kan maken over de te hanteren rentevoet en de waardering van de fiscale openingsbalans. De gemeente dient uiteindelijk een keuze te maken tussen de drie scenario's. Na deze keuze dienen de ingediende aangiftes mogelijk te worden herzien. Tot die tijd is de exacte hoogte van VPB lasten over de periode 2016 tot en met 2019 nog onzeker. Een eventuele correctie over voorgaande aangiftes zal tot uitdrukking komen in de toekomstige jaarcijfers. Om zekerheid te krijgen over de totale VPB positie bij grondexploitaties, adviseren wij om zo snel als mogelijk een keuze te maken tussen de drie scenario's en de financiële effecten daarvan in kaart te brengen. Overigens is in de algemene reserve grondexploitaties nog circa € 1,7 mln (na aftrek van totale lasten) aan reserve aanwezig ter dekking van dit risico.

3.6 Egalisatievoorziening groot onderhoud

Egalisatievoorziening groot onderhoud

	Bevinding
	De gemeente Asten heeft ter financiering van toekomstig onderhoud aan gebouwen, wegen en sportaccommodaties egalisatievoorzieningen gevormd. Deze voorzieningen bedragen ultimo 2019 in totaal € 3,5 mln (2018: € 3 mln) waarvan circa € 1,7 mln betrekking heeft op gebouwen en circa € 1,7 mln op wegen. Een egalisatievoorziening moet, in tegenstelling tot een bestemmingsreserve, volledig zijn. Dit wil zeggen dat deze voldoende middelen moeten bevatten om het toekomstige onderhoud te kunnen betalen, rekening houdend met het aantal jaren dat nog te gaan is tot het uitvoeren van het onderhoud. De voorziening moet hierbij zijn gebaseerd op een actueel meerjarig onderhoudsplan.
Gebouwen	Voor gebouwen is de voorziening binnen de gemeente Asten gebaseerd op een meerjarenonderhoudsplan uit 2018 met een looptijd van 40 jaar. Wij stellen vast dat het huidige niveau van deze voorziening toereikend is en dat door de lange looptijd van de onderhoudsplaning een maximaal egaliserend karakter wordt bereikt. Wij adviseren om het uitgevoerde onderhoud jaarlijks af te zetten tegen de begroting, de onderhoudsplaning jaarlijks te actualiseren en na te gaan of de huidige jaarlijkse storting nog passend is (bijvoorbeeld als gevolg van wijzigingen in de vastgoedportefeuille, beleidsmatige keuzes etc).
Wegen	Ten aanzien van de onderhoudsvoorziening wegen zijn de dotaties gebaseerd op het wegenbeheerplan uit 2014. Dit plan is inmiddels enkele jaren oud en bevat geen gedetailleerde financiële informatie voor de komende jaren. Omdat de verwachting is dat op langere termijn hogere budgetten nodig zijn voor wegenonderhoud, adviseren wij om het wegenbeheerplan te actualiseren en de toekomstige dotaties in deze voorziening daarop aan te passen. Wij begrijpen dat dit voor 2020 op de planning staat. Op dit moment is er op basis van de huidige informatie overigens geen aanleiding om te veronderstellen dat deze voorziening, aangevuld met structurele toekomstige dotaties in de komende jaren, ontoereikend is.

3.7 Jeugdhulp en WMO – beheersing budget

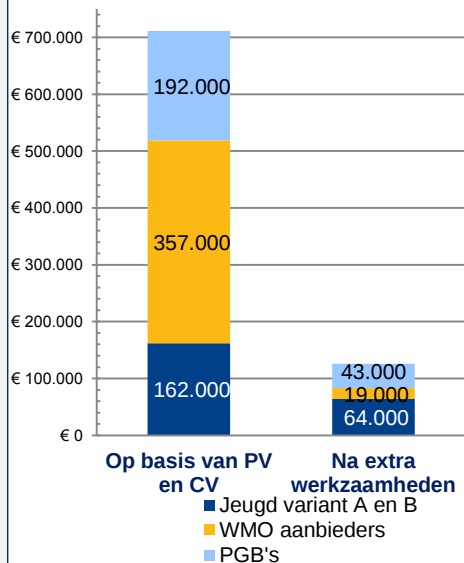
3.8 Jeugdhulp en WMO – levering zorg

Jeugdhulp en WMO – levering zorg

Sociaal domein

Bevinding

Onzekerheid zorglevering in €k

Om te kunnen concluderen dat de zorglasten die zijn verantwoord ook rechtmatig en getrouw zijn moet worden vastgesteld dat de gefactureerde zorg ook daadwerkelijk is geleverd. Hiertoe steunt de GR Peelgemeenten in eerste instantie op de productieverantwoordingen en accountantsverklaringen die van de zorgaanbieders worden ontvangen. Daarnaast is door de GR Peelgemeenten een samenhangend pakket aan maatregelen uitgevoerd (waaronder gerichte cliëntonderzoeken) om zelfstandig de zorglevering vast te stellen.

Op basis van aanbieders zonder (goedkeurende) controleverklaring bedraagt de onzekerheid over de geleverde zorg op totaal niveau **€ 711.000**. Door het uitvoeren van aanvullende werkzaamheden door de GR Peelgemeenten is deze onzekerheid op totaalniveau teruggebracht naar **€ 126.000**. Op basis hiervan is dit bedrag aangemerkt als onzekerheid in de controle voor rechtmatigheid en getrouwheid.

In 2019 zijn door de GR Peelgemeenten diverse acties ondernomen om meer grip te krijgen op de ontwikkeling van de zorgkosten en de zorglevering in het sociaal domein. Als gevolg hiervan zijn de verschillen tussen de productieverantwoordingen en eigen administratie en de verschillen tussen de concept- en definitieve jaarrapportage fors afgenomen. Tevens zijn de inherente onzekerheden op het gebied van zorglevering fors teruggebracht. Wij vinden dit een positieve ontwikkeling.

4. Overige aspecten in relatie tot onze controle

Onderwerp	Toelichting
Geen sprake van beperkingen in de reikwijdte van onze controle	Er zijn geen beperkingen bij de uitvoering van onze controle opgetreden. Naar onze mening is ons bij de uitvoering van onze controleopdracht door de medewerkers van de gemeente de volledige medewerking verleend en hebben wij volledige toegang tot de benodigde informatie gehad.
Fraude	Er zijn gedurende 2019 geen fraudegevallen geconstateerd en er zijn ons eveneens geen vermoedens van fraude bekend.
Claims en juridische procedures	Er zijn geen andere belangrijke (dreigende en niet gewaardeerde) claims en/of juridische procedures met een mogelijke materiele impact op de cijfers per ultimo 2019, anders dan toegelicht onder de niet uit de balans blijkende verplichtingen en de paragraaf weerstandsvermogen. Ten aanzien van de procedure inzake de afvalinzameling 2015 -2017 is de gemeente van mening dat zij op dit moment geen betrouwbare inschatting kan maken van het risico en de mogelijke financiële impact. Onder deze omstandigheden is het vormen van een voorziening niet mogelijk. Wij kunnen instemmen met deze verwerkingwijze en vinden de opgenomen toelichting in de paragraaf weerstandsvermogen passend.
Gebeurtenissen na balansdatum	Er zijn geen belangrijke gebeurtenissen na balansdatum anders dan hetgeen opgenomen in de niet uit de balans blijkende verplichtingen. Ten aanzien van de ontwikkelingen met betrekking tot het Corona virus zijn de financiële gevolgen in 2020 op dit moment nog onduidelijk. Voor de gemeente betekent dit naar verwachting mogelijke hogere interne kosten, mogelijke vertraging in de uitvoering van projecten en uitgifte van grondexploitaties, hogere lasten in het sociaal domein, lagere belasting- en leges inkomsten en een verhoogd risico op oninbaarheid van uitstaande vorderingen. Het college heeft deze situatie en de mogelijk risico's ons inziens toereikend toegelicht in het jaarverslag en in de paragraaf weerstandsvermogen.

4. Overige aspecten in relatie tot onze controle

Onderwerp	Toelichting
Geautomatiseerde gegevensverwerking	Wij hebben vanuit onze controle op de jaarrekening van geen belangrijke bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking. In de management letter van Gemeente Asten hebben wij wel enkele aanbevelingen gedaan op het gebied van automatisering.
Schattingen	De opstelling van de jaarrekening vereist dat het college oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen en van de baten en lasten. De belangrijkste schattingen zijn aanwezig in de bepaling van de vennootschapsbelasting (zie opmerking 3.5). De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen zijn in het kader van onze controleopdracht op aanvaardbaarheid beoordeeld. Hierbij hebben wij geen belangrijke tekortkomingen geconstateerd.
Onafhankelijkheid	Wij zijn onafhankelijk van uw gemeente en voor zover wij weten heeft zich geen inbreuk voorgedaan op de van toepassing zijnde regels (Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (VIO)) ten aanzien van onafhankelijkheid.
Openstaande punten	• Geen

Smart decisions. Lasting value.